



Yurt taraqqiyoti yoʻlida birlashaylik!

Ishonch

• O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasi nashri • Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

Ўзбекистон аҳолиси
2024 йил 22 апрель санасига кўра,
37 000 000
нафарга етди.

Сана

ЯГОНА УЙИМИЗНИ АСРАЙЛИК!

22 апрель - Халқаро Ер куни. Ушбу сана 2009 йилда БМТ Бош Ассамблеясининг 63-сессиясида 50 дан ортқ давлат вакиллари томонидан маъқулланган ва 2010 йилдан буён кенг нишонлаб келинади.

Маълумки, Ер сайёраси вужудга келганига қарийб тўрт ярим миллиард йил бўлган. Унинг 29 фоиздан ортқроғи қуруқликка, қолган қисми эса денгиз ва океанларга тўғри келади.

Экин экиладиган майдонлар эса бор-йўғи 11 фоизни ташкил қилишига қарамадан, инсонлар учун зарур бўлган озиқ-овқат маҳсулотларининг 88 фоизини етиштириб беради.

Куни кеча нишонланган ушбу сана турли юртларда инсонларни сайёра-миз ягоналигини ҳис этишга, барча одамларнинг ягона уйи ҳисобланган Ерни ҳимоя қилишга чорлади.

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси Фарғона вилояти кенгаши ижроия қўмитасининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди.

МУҲИМ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМАСИ

Танқидий-таҳлилий руҳда ўтган йиғилишни вилоят кенгаши раиси Эркинжон Нуралиев олиб борди.

Даставвал Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг Фарғона вилояти кенгаши раиси ўринбосари Орзигуш Қозихонованинг туман-шаҳар тармоқ кенгашлари ва бошланғич касба уюшма ташкилотлари томонидан Федерациянинг VIII Курултойи қарорлари ҳамда 2021-2025 йилларга мўлжалланган стратегик йўналишларида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахбороти тингланди.

Йиғилишда Федерациянинг VIII Курултойи қарорлари ҳамда 2021-2025 йилларга мўлжалланган стратегик йўналишларида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахбороти тингланди.

Шунингдек, турли соҳаларда меҳнат қилаётган ходимлар ва уларнинг оила аъзолари саломатлигини мустаҳкамлашга оид ишларнинг сифати ва самарадорлигини янада ошириш, меҳнат-кашларни дам олдириш ва соғломлаштириш ишлари кўламини кенгайтириш бўйича аниқ кўрсатма ва топшириқлар берилди.

Йиғилиш сўнггида муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Жамшид ЭРГАШЕВ
«ISHONCH»

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясида куну тун фаолият кўрсатадиган қисқа рақамли

12 11

«Ишонч телефони», яъни «Call-center»га мамлакатимизнинг турли ҳудудларида, олис ва чекка қишлоқларида яшаётган хотин-қизлар ўз муаммолари бўйича исталган вақтда мурожаат қилишлари мумкин.

Қашқадарё вилояти

Миннатдорлик

ҲАЁТИМНИНГ ГЎЗАЛ САҲИФАЛАРИ УЧУН ТАШАККУР

Бундан икки йил муқаддам бўлган ушбу ташаббус менинг ҳаётимни гўзал саҳифалар билан безади. Гап шундаки, мен Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси томонидан ўтказилган «Ватанни севмоқ иймондандир!» иншолар танловида қатнашган эдим.

Дастлаб мадрасамизда танловнинг вилоят босқичи бўлиб ўтди. У ерда 3-ўринни олдим. Тошкентга бордик. Пойтахтнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик, гўзал истироҳат боғларини айландик. Олий Мажлисида бўлиб, парламент ҳаёти билан танишдик. Таниқли сиёсатчилар, санъаткорлар билан учрашувлар бўлди.

Хуллас, Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси томонидан ташкилотчилик аъло даражада йўлга қўйилди. Иншолар танловида голиб бўлганим эвазига 30 миллион сўм пул мукофоти ва компьютер жамланмаси тақдим этилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон мусулмонлар идораси раиси, муфтий ҳазратлари Нуриддин Холиқназаров Умра зиёрати учун йўланма ҳам совға қилди. Шундай хаяжонли лаҳзаларда менга сўз бериб қолишди. Ушанда ташаккуримни изҳор этиб, Умра зиёрати учун йўланмани отамнинг номига расмийлаштиришни ҳамда ютуқдаги 30 миллион сўм маблағ эвазига онамга ҳам йўланма беришларини илтимос қилгандим. Бунга жавобан муфтий ҳазратлари онам ва ўзимга ҳам давлат томонидан йўланма тақдим этди. Шу тариқа отам, онам ва мен муборак Умра зиёратини бирга амалга оширдик.

Хожа Бухорий ўрта махсус ислом билим юртида яхши билим олишимиз учун барча шароитлар муҳайё қилинган. Айна вақтда таълим муассасамизда 160 нафар толиби илм таҳсил олади. Илгари билим юртига 9-синфни тамомлаганлар қабул қилинади. Эндиликда бу ерда ўқимоқчи бўлган киши ўрта мактабни ёки касб-хунар коллежини тамомлаган бўлиши шарт.

Таҳсил давомийлиги 4 йил бўлиб, талабгорлар тест имтиҳонлари асосида қабул қилинади ва шартнома асосида ўқишади. Фидойий устозларимиз бизга диний ва дунёвий сабоқлар беришмоқда. Диний ва дунёвий билимлар билан зийнатланган ўқувчилардан асосан имом хатиблар тайёрланади. Битирувчилар орасида Тошкент ислом университетида таҳсилни давом эттирадиганлар ҳам кўп.

60 нафар ходим ишлайдиган билим юртимизда Раҳмон Самиев касабакўм етакчиси. У муассаса мудири Уткир Ғузоров билан ижтимоий шерикликда ходимлар ва илми толибларга қулай меҳнат ҳамда ўқиш шароитларини яратишга эътибор қаратмоқда.

Мен эса ҳозир 4-босқичда ўқияпман. Бу йил мадрасани тамомлаб, Тошкент ислом университетида таҳсил олиш ниятим бор.

Шу ўринда ҳаётимдаги мазмунли саҳифаларни очган танлов учун - ғамхўрлик учун ташкилотчиларга ўзимнинг миннатдорлигимни билдириб қўйишни ўз қарзим деб билдим. Зотан, мен ушбу танлов асносида дилимда Ватанга бўлган чексиз меҳрни туйдим, ҳаётга бўлган ишончим ва мақсадим ойдинлашди. Бу туйғулар энди умрим йўллариин ёритиб боришига ишонаман.

Барчаси учун ташаккур!

Мурғазо МУСАЕВОВ,
Қитоб туманидаги
Хожа Бухорий ўрта
махсус ислом билим юрти
ўқувчиси

Андижон вилояти

Муқаддамхон Ўлжабоева Шахрихон тумани Камбағалликни қисқартириш ва бандликка кўмаклашиш бўлимининг аҳолига хизмат кўрсатиш офиси мутахассиси лавозимида ишлар эди. Бироқ штатлар қисқариши туфайли у билан тузилган меҳнат шартномаси иш берувчининг ташаббусига биноан бекор қилинди.

Касаба уюшма аралашгач...

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ ТАЪМИНЛАНДИ

Орадан кўп ўтмай Муқаддамхон ўзини ишга тиклашда, мажбурий прогул кунлари учун туланадиган ҳақни ҳамда маънавий зарар пулларини ундиришда амалий ёрдам сўраб, Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмасининг Андижон вилояти кенгашига мурожаат қилди. Кенгаш муаммони атрофлича ўрганиб чиқиб, юзага келган низошни бартараф этиш юзасидан иш берувчига такдимнома киритди. Иш берувчи бепарволикка йўл қўйиб, ўз вақтида жавоб бермагач, мурожаатчи номидан фуқаролик ишлари бўйича Бўстон туманлараро судига даъво аризаси беришни лозим топди.

Судда аниқланишича, аввал аҳолига хизмат кўрсатиш офиси бош мутахассиси бўйича иккита штат бирлиги мавжуд бўлиб, биттаси қисқартирилган. Амалдаги Меҳнат кодексида қайд этилган талаблар асосида технология, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этиш ўзгаришига, ишлар (маҳсулот, хизматлар) ҳажми қисқаришига боғлиқ бўлган ташкилот (унинг алоҳида бўлиниши), яъна тартибдаги тадбиркор ходимлари сони (штати) ўзгаргани муносабати билан меҳнат шартномаси бекор қилинганда уларнинг ишда қолдиришга доир имтиёзли ҳуқуқларини кўриб чиқиши лозим. Бироқ амалда бу талабларга риоя қилинмаган.

Шунингдек, Меҳнат кодексида иш берувчи буйруғида меҳнат шартномасини бекор қилиш асослари ушбу кодекснинг ёхуд жорий қонуннинг тегишли моддасига ҳавола қилинган ҳолда мазкур кодекс ёки меҳнатга доир бошқа ҳуқуқий ҳужжатлар моддалари таърифларига мувофиқ тарзда аниқ кўрсатилиши кераклиги назарда тутилган. Тўғри, Муқаддамхон Ўлжабоева билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақидаги буйруқда унга асос сифатида касаба уюшма кўмитасининг ходим билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилишга розилиги кўрсатилган. Лекин касаба уюшма кўмитасида мутахассис билан тузилган меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилиш учун розилик бериш ҳақидаги масала белгиланган тартибда кўриб чиқилмаган.

Суд ушбу ҳолатларни эътиборга олиб, Муқаддамхон Ўлжабоевни лавозимига тиклаш, мажбурий прогул кунлари учун унинг фойдасига 18 миллион 533 минг сўмлик иш ҳақи ҳамда 7 миллион сўм миқдорда маънавий зарар ундириш тўғрисида қарор чиқарди. Шундай қилиб, қонун устуворлиги таъминланди.

Севарахон ҲАШИМОВА,
Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Андижон вилояти кенгаши раиси

Жиззах вилояти

Заковат

БИЛИМЛАР СИНОВИ

«Жиззах аккумулятор заводи» акциядорлик жамиятида ёшларнинг билим ва салоҳиятини ошириш, дунёқарашини ҳар томонлама кенгайтириш мақсадида «Заковат» интеллектуал ўйини ўтказилди.

Металлургия ва машинасозлик sanoati ходимлари касаба уюшмаси ташаббуси билан ўтказилган турнирнинг дастлабки босқичида 20 та жамоа қатнашди. Турнирнинг финал босқичида бахс олиб бориш 4 та жамоага насиб этди. Қизғин мунозараларга бой бўлган танлов якунига кўра, биринчи ўринни «Жиззах аккумулятор заводи» АЖнинг биринчи жамоаси, иккинчи ўринни «АДМ Жиззах» корхонаси, учинчи ўринни «Жиззах аккумулятор заводи» АЖнинг иккинчи жамоаси эгаллади.

Интеллектуал ўйинларни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад корхона ва ташкилотларда ишлаётган ходимларнинг профессионал билими даражаси, маънавий-ахлоқий савиясини мунтазам равишда ошириб боришдир, - дейди Металлургия ва машинасозлик sanoati ходимлари касаба уюшмаси Самарқанд (Навий ва Жиззах) вилояти кенгаши ташкилий ишлар бўлими мудири Сирожиддин Иззатуллаев. - Қолаверса, салоҳиятли ходимларга иқтидорини намоён этишлари учун етарлича шарт-шароитлар яратиш, уларни муносиб рағбатлантириш ҳеч қачон беиз кетмайди.

Ғолиб жамоаларга совғалар топширилди. Ходимларнинг савиясини ошириш, дунёқарашини кенгайтириш учун бундай тадбирларнинг доимий равишда ўтказилиши мақсад қилиб олинди.

Муқимбой ИСМОИЛОВ
«ISHONCH»

Наманган вилояти

ОРОМГОҲ ЯНГИЧА ҚИЁФА КАСБ ЭТМОҚДА

Ёзги таътил бошланишига ҳам оз фурсат қолди. Болажонларнинг мароқли ҳордиқ олишлари учун эса оромгоҳларда аллақачон тайёргарлик ишлари бошлаб юборилган.



Болаларнинг дам олишини ва соғломлаштирилишини ташкил этиш департаментининг Наманган вилояти бошқармасига қарашли 8 та оромгоҳнинг барчасида ободонлаштириш ишлари олиб борилди. Мевали ҳамда манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди.

«Уйчи - умид ниҳоллари» оромгоҳида эса айни пайтда бунёдкорлик ишлари якунига етиш арафасида. Ушбу дам олиш маскани бир-бири билан таъмирталлаб, ҳудуди қаровсиз аҳволда бўлгани сабабли ўтган

йили болаларни қамраб олмаган эди. Президентнинг тегишли қарорида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси тизимидаги барча оромгоҳлар ва санаторийларни таъмирлаш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ҳамда янги стационар дам олиш масканлари ва санаторийларни қуришга алоҳида урғу берилган. Шу асосда «Уйчи - умид ниҳоллари» оромгоҳида таъмирлаш ва қурилиш ишлари биринчи навбатдаги масалага айланди.

Ҳозирга қадар дам

олиш маскани ҳудудида тўртта бино капитал таъмирдан чиқарилди. Улар мустаҳкамлиги, ўзига хос ташқи дизайни ҳамда қулайлиги билан барча талабларга тўла жавоб беради. Қурилиш ва таъмирлаш ишларига 29 млрд 480 миллион сўм маблағ ажратилган бўлиб, айни пайтда тўқсон фоиз иш бажарилди. Ушбу бунёдкорлик ишларида «Келажак - мега қурилиш» масъулияти чекланган жамиятини 150 нафар ишчиси фаол қатнашмоқда.

Замоनावий, кенг ва шинам кўринишга эга оромгоҳ ушбу мавсумда болажонларни ўз бағрига олади.

Муҳаммадзокир МАМАТҲОНОВ,
Болаларнинг дам олишини ва соғломлаштирилишини ташкил этиш департаментининг Наманган вилояти бошқармаси бошлиғи

Тараддуд

Самарқанд вилояти

Ёшлар онгу шуурида бугун қандай ўй бор? Катта ҳаёт остонасини ҳатлаётган авлоднинг ўз келажигидан кўнгли тўқми? Соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши масъуллари ва воҳа вилоятлари ёшлари Самарқандда ана шу мавзуда фикрлашди.

КАСАБА УЮШМАЛАРИ ЁШЛАР ДАВРАСИДА



Тиббиёт унверситетининг кўп тармоқли клиникаси маданият саройида бўлиб ўтган тадбирда сурхондарёлик, қашқадарёлик, сирдарёлик, Жиззах ва самарқандлик ёш ходимлар ва талаба-ёшлар вакиллари иштирок этишди.

Жамият тараққиёти, иқтисодий риторикасидаги ўзгаришларни ёшлар иштирокисидан тасаввур этиш бўлмайди. Келажак тақдирини ишончи топишриладиган авлод ана шу синовларга қай даражада

тайёр. Давлатимиз яратган кенг имкониятлар, хусусан, «Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили» Давлат дастури мазмун-моҳиятини нечоғлиқ англаб етишяпти? Тафаккурни чарчашга интилиш қай даражада?

Муҳокама мавзуси юзасидан тармоқ касаба уюшмаси Республика кенгаши раиси Фарходжон Хананияев, вилоят касаба уюшмалари, соғлиқни сақлаш бошқармаси ва тиббиёт

масъуллари мамлакатимизда бу борада амалга оширилаётган сайёҳаркатларга атрофлича тўхталишди. Жамоат хизмати интернационал Европа федерацияси ёшлар кенгаши ҳамраиси Алена Танкелон томонидан ташкил этилган тренингда бир гуруҳ ёшлар фаоллик кўрсатишди.

- «Раҳбар ва ёшлар учрашуви» тадбири доирасида 500 нафар ёшларнинг Самарқандга туризм йўналишидаги саёҳатини ҳам ташкил этдик, - дейди Ўзбекистон соғлиқни сақлаш ходимлари касаба уюшмаси Республика кенгаши раисининг ёшлар ишлари бўйича маслаҳатчиси Бобур Маммуров. - Муздаё ёшлар ва жамоат ташкилоти ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашдир.

Воҳа вилоятлари ёшларининг Самарқандга бир кунлик сафари мазмунли ва мароқли ўтди.

Нурилла ШАМСИЕВ
«ISHONCH»

Мулоқот

Қашқадарё вилояти



Анжумани Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Қашқадарё вилояти кенгаши раиси Бахтиёр Жўраев олиб борди.

Дастлаб ХМТ Меҳнатқашларнинг фаолияти бўйича бюроси (ACTRAV)нинг Европа ва Марказий Осиё сектори мудири Сергеев Гловацка халқаро ташкилот томонидан олиб борилаётган ўрганишлар, кўпмиллатли корхоналарда касаба уюшма фаолияти, ходимларга яратилган меҳнат шартнолари, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий ҳимоясини янада яхшилашга қаратилган ишлар ҳақида сўз юритди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Юридик бўлими мудири Ҳамидулла Примкулов меҳнат муносабатларини тартибга солишда касаба уюшмаларининг ваколатлари ҳусусида муфассал тушунча берди. Таъкидландики, янги таҳрирдаги Меҳнат кодексининг 173 та бандида касаба уюшмаларининг вазифа ҳамда ваколатлари алоҳида қайд этиб ўтилган ва бу соҳа вакиллари билдирилган юрак ишонч ҳамда масъулият намунаси ҳамдир.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясини Меҳнатқашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими мудири Махмуджон Исаев жамоа шартномаларини Меҳнат кодексига биноан ишлаб чиқиш бўйича ўз тавсияларини берди. Олдинги ва амалдаги Меҳнат кодекси бандларини қисқалаш орқали ходимларга жорий этилган имтиёزلарга муфассал шарҳ берди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясини Меҳнатни муҳофаза қилиш бўлими мудири Нодира Ғойибназарова ка-

ХОДИМЛАР МАНФААТИ МУДОМ УСТУВОР

Қарши шахрида Халқаро меҳнат ташкилотининг «Кўп миллатли корпорациялар ва ижтимоий сиёсатга тааллуқли тамойиллар тўғрисидаги уч томонлама декларацияси асосида касаба уюшмалари фаолиятини йўлга қўйиш» мавзусида ҳудудий семинар ташкил этилди.

саба уюшмалари фаолиятида гендер тенгликни таъминлаш масалаларига тўхтади. Мамлакатимизда хотин-қизларга берилаётган эътибор, олий таълим муассасаларида тахсил олаётган аёлларга жорий этилган имтиёзлар, инсонпарвар «Аёллар дафтари» тадбирлари юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирди.

Гендерга оид аудитини ўтказиш услубияти, унинг ҳуқуқий асослари, бу жаҳада касаба уюшмалари олдида турган вазифаларга семинар иштирокчиларининг эътиборини қаратди. Таъкидландики, тасдиқланган ўз ийлиқ режага асосан Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси томонидан давлат органлари ва ташкилотларига жамоатчилик назорати кенг йўлга қўйилди.

Шундан сўнг Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Қашқадарё вилояти кенгаши раиси ўринбосари Исоқ Аҳмедовнинг ҳудудда касаба уюшмалари фаолиятининг ҳусусиятлари тўғрисидаги маърузаси тингланди.

Қайд этилдики, вилоятдаги 2878 та бошланғич ташкилотда 518993 нафар ка-

саба уюшма аъзоси ҳисобда туради. Ҳудудда нодавлат секторига қарашли корхона, ташкилот ва муассасаларда меҳнат қилаётган ходимларни касаба уюшма ҳаракатида тортиш бўйича кенг қўламли тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда. Натига ҳам чакки эмас. Ўтган йили 1288 та субъектда касаба уюшма ташкилотлари тузилиб, уларда ишловчи 16098 нафар ходим касаба уюшма аъзоллигига қўшилди. Жорий йилнинг оғдида қабул уч ойида эса 679 та ташкилотда 7357 нафар ходим касаба уюшма аъзоллигига жалб этилди. 2023 йил давомида жойлардаги меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича вакиллар томонидан жами 5354 та қонун-қоида бузилиши аниқланиб, 5149 та камчилик бартараф этилди.

Тадбирда таъкидланганидек, касаба уюшмалари томонидан инсон манфаатларини таъминлаш борасидаги ишлар қўламини кенгайтириш фаолиятининг устувор вазифаларидан бўлиб қолади.

Акмал АБДИЕВ
«ISHONCH»

Саломатлик

қойил қолдириди.

Бутгина эмас. Кечки пайт туман ва шаҳарлар электр таъминоти корхоналари раҳбарлари стол тенниси атрофида жам бўлиб, ўзаро беллашдилар. Мусобақалар ниҳоясида ғолиблар ва фаол иштирокчилар муносиб тақдирландилар.

Гўзал Зомин бағрида кўнглидагидек ҳордиқ чиқариб қайтган ишчи-ходимлар ўз хизмат вазифаларига кўтаринки кайфият билан киришиб кетдилар.

Шавкат МИРЗАБЕКОВ,
«Худудий электр тармоқлари» акциядорлик жамияти Сирдарё филиали касаба уюшма кўмитаси раиси



Сирдарё вилояти

УНУТИЛМАС ИККИ КУН

«Зомин» оромгоҳидаги икки кун «Худудий электр тармоқлари» АЖ Сирдарё филиалида фаолият кўрсатаётган 220 нафардан зиёд ишчи-ходим ёйда бир умрга сақланиб қоладиган бўлди.

Улар сўлим маскандан мириқиб дам олиш билан бирга, соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш ва оммавий спортни янада ривожлантириш мақсадида ташкил этилган мусобақаларда ҳам фаол иштирок этишди. Айниқса, футбол баҳслари кескин ва муросасиз қурашларга бой бўлди. 140 нафар ходим қатнашган мусобақа якунига кўра, ғолиблик электр тармоқларини қуриш ва ривожлантириш хизмати ходимлари жамоасига насиб этди. Кейинги ўринларни «Худудий электр тармоқлари» АЖ Сирдарё худудий филиали, Ховос тумани электр таъминоти ходимларидан иборат жамоалар эгаллашди. Электромонтёр Хуришд Аҳмедов энг яхши дарвозабон, муҳандис Илёс Баротов эса энг яхши ҳужумчи эканликларини намойиш этишди.

70 нафар шахмат ва шашкачилар ўртасидаги беллашувлар ҳам қизиқарли

кечди. Унда Рустам Шарипов энг яхши шахматчи деб топилди. Кўпчиликнинг эътиборини тортган энг қизиқарли баҳс аёллар ўртасидаги «Қувноқ стартлар» бўлди. 25 нафар аёл ўз салоҳиятлари билан йиғилганларни

Конференция

ФАОЛИЯТ ТАҲЛИЛИ

Кун тартибидаги масала юзасидан касаба уюшма кўмитаси раиси Отабек Менглевнинг ҳисоботи тингланди. Қайд этилишича, банк ходимларининг меҳнат муҳофазасини ташкил этиш, ижтимоий ҳимоясини таъминлаш ва саломатлигини мустаҳкамлаш маъмурияти ва касаба уюшма кўмитасининг доимий эътиборида бўлиб келмоқда.

Банк ходимларининг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш, уларни оммавий спорт турлари билан шугулланишига жалб этиш, юртимиз бўйлаб саёҳатларга олиб чиқиш, кўмакка муҳтож ходимларга алоҳида эътибор қаратилди. Конференция сўнггида муассасанинг жамоа шартномасига киритилаётган қўшимчалар ва ўзгаришлар ҳақида маълумот берилди ҳамда қизғин муҳокамадордан сўнг ишчи-ходимлар манфаатларига хизмат қилувчи ўзгаришлар меҳнат жамоаси томонидан маъқулланди.

Шу каби тадбир Бандихон тумани ҳокимлигида ҳам бўлиб ўтди. Тадбир аввалида туман ҳокимлиги билан тузилган жамоа шартномасининг шу вақтга қадар бажарилиши юзасидан бошланғич касаба уюшма кўмитаси раиси Абдулла Жумаевнинг ҳисоботи тингланди.

Маърузачи ишчи-ходимлар йил давомида моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаб борилганлигини, тиббий ёрдамга муҳтожларга кўмаклашиш янги босқичга кўтарилганини таъкидлади.

Конференцияда сўз олган туман ҳокимлиги кадрлар бўлими бошлиғи Илҳом Жумаев жамоа шартномасига киритилаётган қўшимчалар ва ўзгаришлар ҳақида ўз фикрларини билдириб ўтди. Хусусан, бугунги кун талаблари даражасида кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаш, ходимлар ва уларнинг оила аъзоларини ижтимоий муҳофазалаш механизмларини такомиллаштириш борасида олиб борилаётган ишларга эътибор қаратди.

Хар иккала йиғилишда Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг Сурхондарё вилояти кенгаши меҳнат ҳуқуқ инспектори Зариф Ҳолов иштирок этиб, иштирокчиларнинг саволларига батафсил жавоб берди.

Нодира ҲИММАТОВА,
Давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касаба уюшмаси Сурхондарё вилояти кенгаши раиси



БИЗ НЕГА СЕРИАЛЛАРНИ СЕВАМИЗ?

ёхуд томошабинни телевизорга боғлаган жиддий ришта ҳақида мулоҳазалар

Йигирманчи асрнинг сўнгги чорагида бошланган сериалларга ошуфталик ярим асрки, давом этмокда. Бугунги кунда бирор йирик телеканал йўқки, сериаллар намоиши қилмаса. Томошабинни телевизорга боғлаб турган сўнгги жиддий ришталардан бири ҳам шу сериаллар бўлиб турибди. Бир-бирига боғланиб бориш орқали ўзига жалб қилувчи бундай телемахсулотларга шунчаки томоша сифатида қараш тўғри эмас. Кино саноти кучли мафкуравий қурол эканлиги аллақачон англаб етилган ва ҳар бир тузум ўз қарашларидан келиб чиқиб ундан фойдаланади. Хусусан, дунёнинг энг йирик киноиндустрияни ўзида жамлаган АҚШ ҳам давомли фильмлар орқали қатор ғояларни сингдириб борган ва бормокда. Масалан, деярли ярим асрдан буён «Юлдузлар жанги» киноасари Американинг ҳар жабҳада қудратини намоиш этишга хизмат қилади. Шунингдек, Голливуд ишлаган бир неча қисмли фильмларнинг аксариятида АҚШ дунёни муаммодан қутқарувчи сифатида тасвирланади.

«ТАРБИЯ» ВОСИТАСИ
Ўз даврида дунёнинг энг йирик давлати бўлган СССР ҳам томошабинни сериаллар орқали «тарбиялаш»га катта аҳамият қаратган. Биргина мисол – «Баҳорнинг 17 лаҳзаси» номли (томошабин бу сериални «Штирлиц» деб номлашга одатланган) кўп қисмли бадиий фильмда СССР жуда қудратли ва ақлли разведка тизимини йўлга қўгани, дунёнинг манаман деган давлатлари ҳам бу борада советлар олдида ип эша олмаслигини кўрсатишга ҳаракат қилинган ҳамда бунинг улдасидан чиқилган ҳам. Аслида бундай бўлмаса-да, томошабин қаттиқ ишонтирилган.

Деярли ҳар йили намоиш этиладиган бу сериални томоша қилган бир неча авлодга киноасар орқали ватанга садоқат, ҳар қандай буйруқни бажариш ва ҳарбий соҳага муқаддас деб қараш ғоялари сингдирилган.

БИТТА АНДАЗА АСОСИДА
«Ўзбекфильм» ҳам умумиттифок белгилаб берган қолллардан чиқиб кета олмаган ва хатто кўп жихатдан бошқа республикаларга «ўрناق» ҳам бўла олган. Аслида озодликка интилган инсонларни босмачига чиқариш, уларнинг эркак қаратилган ҳаракатини бузғунчилик дея баҳолаш, халқни шунга тўла-тўқис ишонтириб қўйишда киночиларимизнинг ўрни бекёёс.

Совет Ўзбекистонининг миллий-мафкуравий сериалларида «Оловли йўллар» (томошабин «Ҳамза» деб атарди) яққол мисол бўла олади. Бошдан-охир социализм ғояла-

рига йўғрилган, миллий-диний одатларга тўғридан-тўғри тош отилган ва асл қаҳрамонни душманга, душманни эса қаҳрамонга айлантириб юборган бу киноасар йиллардирки қайта-қайта намоиш этилган ҳамда соғиниб қурилган.

Энг қизиғи, «Ўзбекфильм»нинг бундай махсулотлари бадиий фильм номи билан берилса-да, томошабин асл тарих анибан шундай бўлганига тўлиқ ишонган ва шундан келиб чиқиб фикрлаган.

БИЗНЕС МАНБАИГА АЙЛАНДИ
Йигирма биринчи асрга келиб, томошабиннинг фикрлаш доираси, ахборот олиш имкониятлари кенгайди. Томошабин энди ғояларга олдингидек эргашмаса-да, қаҳрамонлар ҳаёти билан яшай бошлади. Олдин асосан пропагандага хизмат қилган сериаллар индустрияси энди катта бизнес манбаига айланди ҳамда йирик телеканаллар билан шартномалар ва рекламалар ортидан жуда катта пул ишлай бошлади.

Бу жараёнда улоқни дастлаб Лотин Америкаси давлатлари олиб кетди. Аммо сўнгги йилларда биринчилик Туркия тарафига ўтди бошлади.

МАРИАННА ВА МАРИЯ
Сериаллар шунчаки эфирга узатилмаслигига мисол Мексика киноижодкорлари томонидан суратга олинган «Бойлар ҳам йиғлайди» сериали ҳисобланади. Айнани тифоқ тарқалган кунлари, бўшаган пештахталар, очлик

Кейинги вақтларда қалбакилаштирилган дори воситалари бўйича кўплаб ҳуқуқбузарликлар содир этилмокда. Маълумки, қалбаки ва контрафакт дорилар беморларга кучли салбий таъсир қилади. Хатто, ўлимга ҳам олиб келади.

Узоққа бормайлик, «Док-1Макс» фожияси билан боғлиқ ҳодисалар нечоғли аянчли оқибатларга олиб келди. Аммо бу қалбаки дори воситалари билан шуғулланувчилар учун сабоқ бўлгани йўқ.

Фармацевтика хавфсизлиги соҳасида олиб борилган тадқиқотлар натижалари дунёда қалбаки ва контрафакт дори воситалари муомаласи ҳар йили тахминан 10 фоизга ўсиб боришини кўрсатади. Айниқса, веб-сайтлар орқали уларнинг савдоси авж олмокда. ЖССТ ҳисоб-китобларига кўра, Интернетда сотиладиган дориларнинг 50 фоизи қалбаки экан.

Юртимизда ҳам қалбаки ва контрафакт дори воситаларининг муомаласи энг долзарб муаммолардан бирига айланган. Мамакатда аҳоли орасида катта талабга эга дори воситалари сохталаштирилмокда.

Ўтган йили Фармацевтика махсулотлари хавфсизлиги марказига Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва тиббиёт ташкилотлари ҳамда фуқаролар томонидан дори воситалари ва тиббий буюмларни экспертиза қилиш юзасидан 1906 та мурожаат келиб тушган. Таҳлиллар натижаларига кўра, 7067 турдаги 1 359 903 ўрам дори тиббиёт амалиётида қўллаш мумкин эмаслиги, шундан 80 турдаги 7231 ўрам дори воситалари қалбаки эканлиги аниқланган.

Рақамларга эътибор қаратадиган бўлсак, 80 турдаги дори воситаси ҳазилакам гап эмас. Бу «дорилар»ни қанчалаб инсонлар, айниқса, болалар истеъмол қилади. Қалбаки дорилар ҳар қандай организм учун зарарли.

Назорат механизмининг йўқлиги, аҳоли қалбаки дори воситаларини сотиб олиш ва улар-

НУҚТАН НАЗАР

ва камбағаллик ҳукм сурган онларда – 1991 йилнинг 28 ноябридан бошлаб марказий телеканал орқали «Бойлар ҳам йиғлайди» сериалининг намоиши бошланди. Шунчаки номининг ўзидан бойлик бахт келтирмаслигини тарғиб қиладиган, бир серияси бор-йўғи 23 минут давом этадиган бу сериал ўз вазифини аъло даражада урдади – муаммолардан тўйиб кетган халқни бошлаб алдаб турди.

«Бойлар ҳам йиғлайди» тугар-туғамас, 1993 йилнинг 9 мартидан бошлаб «Оддий Мария» сериали бошланди. Унинг ғоясини ҳам тасодиф деб бўлмасди – оддий қишлоқнинг оддий қизи катта шахарга келади ва тадбиркорлик ортидан бойиб кетади.

Бу вақтга келиб ҳам, Россия ҳали-ҳануз коррупция, рэкет, ишсизлик, дахшатли инфляция каби жиддий муаммолар гирдобидан чиқиб кета олмаган эди. Шунга қарамай, Мария образини гавдалантирган Виктория Руффо Москвага келганида у машинада ўтган кўчанинг икки тарафи актрисани олқишлаётган томошабинлар билан тўлиб кетганди. Одамлар, айниқса, ҳимояга энг муҳтож катлам бўлган пенсионерлар кўзлари ёнганича «Мария, Мария» деб қичқиришган.

ЎЗГАРГАН ТАЛҚИН ВА ТУРИЗМГА ЙЎЛ
Туркиянинг сериал саноятини ҳаммамиз билган «Мўхташам юз йил» орқали таҳлил қилишимизни англаб турибсиз. Бу сериал нафақат катта пулга ва жуда кўп телеканалларга сотилди, балки Туркия туризм индустриясини ҳам янги босқичга олиб чиқди. Бу давлатга келувчи сайёҳлар сони каррасига ошиб кетди, олдин туристлар шунчаки хордиқ чиқариш учун келишган бўлса, энди уларни собиқ империя тарихи ҳам қизиқтира бошлади.

Ҳар қандай қизиқиш монетизация қилинишига бир мисол – султонлар яшаб ўтган Тўпқопи саройига кириш нархи бугунги кунда ўртача 35-40 доллар. Аммо, шунга қарамай, ҳамиша турнақатор навбат. Бу фақат кириш нархи, ичкарида яна кўшимча хизматлар, алоҳида бўмларга киришлар учун ҳақ ундирилади.

Қизиғи, мазкур сериалда Султон Сулаймон асосий вақтини ҳарамда, хотинлари атрофида бўлгандек, мунтазам пойтахт Истанбулда бўлгандек тасвирланган. Аслида Сулаймон Конунийнинг асосий умри юришларда ўтган ва доимо империя сарҳадларини кенгайтириш билан машғул бўлган. Сериалдаги талқиндан хатто Туркия Президенти Эрдоған ҳам норози бўлган. «Сизлар умри эгар устида ўтган султонни саройга қамаб тасвирладингиз ва катта хатога йўл қўйдингиз», дея эътироз билдирган киночиларга. Аммо танқидларга қарамай, «Мўхташам юз йил» жуда кўп телеканаллар орқали қайта-қайта намоиш қилинди ва қилинмокда.

Бундан ташқари, «Чуқур» сериалидаги маҳалла бугун сайёҳлар кезадиган сеvimли масканлардан бирига айланган.

БУГУНГИ СЕРИАЛЛАР...
Бугунги сериалларда мафкуравий жиҳат нисбатан қамайган. Улар орқали олдингидек бирор давлат манфаатлари ҳам тарғиб қилинмайдди. Лекин, шунга қарамай, сериаллар оддий томошага айланган, десак, адашамиз. Мавзу жиҳатдан асосан кундалик майишй муаммоларга ўралашиб бораётган сериаллар деярли ҳар дақиқасида реклама элементларини гап қилади. Кийилган кийимлар, ишлатилган буюмлар, минилган машиналару ейилган таомларга қауар яширин ёки очик реклама илгари сурилади ва бунинг ортидан мўмайгина пул топилади.

Даромаднинг яна бир салмоқли қисми – хаваскорларга роль сотиш. Юзлаб сериядан иборат киномахсулотда ҳар қандай қобилиятли ёки мутлақ қобилиятсиз иштирокчи учун ҳам жой топиш мумкин. Қонунийлиги шубҳа остида бўлган бу жиҳат ҳам яхшигина маблағ келтиради.

Янги сериаллар фақат майишй мавзулар билан чекланган ва ягона мақсади эффрии тўлдириш, дейиш ҳам тўғри бўлмайдди. Айрим Ғарб сериалларида Шарқ турмуш тарзига мос келмайдиган катталарга ҳурматсизлик, фахш тарғиботи каби элементлар усталик билан сингдириб юборилади.

Бу жиҳатлар эса томошабини доим ҳушёрликка ундаши лозим. Биз шунчаки томоша қилаётган медиамахсулот кимнингдир манфаатларига хизмат қилаётган бўлиши эҳтимолдан холи эмас.

Абдор ЗОҲИДОВ
«ISHONCH»



Мулоҳаза

МУТОЛААНИНГ ФАЗИЛАТЛАРИ

Мутолаанинг фойдасини бир оғиз сўз билан ифодалаб бўлмайди. Муҳими, у кишини ҳолдан тойдирувчи асабийликка барҳам беради. Уйқусизликда ҳам, тинчланиш ва хотиржам тортиш учун энг яхши усулидир. Шу билан бирга, мутолаа мияни чарқлайди. Асаб толалари сони кўпайишига сабаб бўлади. Руҳшуносликка оид китобларни ўқиш тушқунликдан асрайди, мақсад сари курашишга кўмаклашади.

Мутолаа давомиди асар қаҳрамонлари кечинмалари билан яшаб, дардига шерик бўларкансиз, реал ҳаётда ҳам инсонларни яхшироқ тушуна бошлайсиз. Юқори ақлий салохият, ҳар қандай мавзуда суҳбатлаша олиш қобилиятингиз шаклланади. Хатосиз ёзасиз. Ўз фикрингизни тиниқ баён этишга ўрганаёсиз. Нутқингиз равланади. Чет тилларда қилган мутолаангиз эса ўша тилни тезроқ ўрганишингизга ёрдам беради.

О т а - о н а л а р н и н г фарзандларига китоб ўқиб бериши ришталар янада мустаҳкамланишига хизмат қилади. Муносабатлар яхшиланади. Китоб ўқиганлар ичида бойларнинг улуши ўқимаганларга нисбатан бир неча қарра кўпдир.

Мутолаанинг яна бир муҳим жиҳати, жиноятнинг олдини олади. Қамокхоналарда китоб ўқиган маҳбусларнинг қайта қинғир иш қилишга қадам ташлашлари анча кам кузатилиши ҳам бор гап.

Айтишларича, китобга меҳр қўйган, кўп мутолаа қилган кишида ижобий фазилатлар жамланар экан.

Келинг, вақтимизни кераксиз нарсаларга сарфлаш ўрнига, яъни соатлаб телефондаги мулоқотлар, телевизор қаршида утиришлардан кўра, кўпроқ китоб ўқийлик ва ўзимизни англайлик.

Барчиной
ХУҲАЕВА,
Учмена тумани
АКМ раҳбари



ёхуд «Magic City» ҳақиқий маънода «Афсунгарлар шаҳри»ми?

Дам олиш кунлари фарзандларим билан «Magic City»га бордик. Европа услубидаги бинолар, қаторасига қурилган бежирим савдо дўконлари, бир-биридан чиройли безатилган кафе-ресторанлар киши диққатини тартади. Ажиб тошлар ётқизилган йўлаклар узра ўзингни Ғарб дунёсида юргандек ҳис қиласан. Айниқса, «шаҳарча» ўртасига қурилган музикали фаввора кечалари ажиб манзара намоён этади.

Бу ажойиботларнинг ҳаммаси яхши, гўзал. Бироқ хорижнинг қиморбозликка ўхшаш ўйинлари бизга кўчирилгани дилни хуфтон қилади.

Фаввора атрофида турли ўйинлар ташкил қилинган. 20 минг сўмдан бошланувчи ўйинларда камдан-кам одам ғолиб бўлади. Масалан, оддий темир идишга кичкина теннис коптокниги туширишни олайлик. «Махсус идишча» шундай ишланганки, унга коптокни тушириш амримаҳол. Коптокни идиш томон отсангиз, у тешикчага тушмасдан, темир ҳалқаларга урилиб, ортга қайтиб кетади. Уч марталик уринишдан кейин ҳам коптокчани тушира олмаган аёл жаҳл билан сўзлайди:

– Савил, биттаси ҳам тушмади-я. Ёмонам пул юлғич экан-да, булар.

Милтиқдан ўқ отиб, нишонга теккизишда ҳам кулгили ҳолатлар учрайди.

Умида ХУДОЙБЕРГАНОВА
«ISHONCH»

Эълон

Тошкент шаҳар, Янгиҳаёт туманида жойлашган 303-сонли ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактабининг думалоқ (гербли) муҳри йўқолгани сабабли бекор қилинади.

Долзарб мавзу

ҚАЛБАКИ ДОРИЛАР

уларни аслидан қандай фарқлаш мумкин?

дан фойдаланиш билан боғлиқ хавф-хатарлардан етарлича хабардор эмаслиги нақонуний савдонинг асосий сабабларидан биридир. Бундан ташқари, коррупция, дори воситаларини рўйхатга олиш ва сотишни тасдиқлаш жараёнларида шаффофликнинг йўқлиги ҳам бор гап.

Шу боис дори воситаларининг сифати ва хавфсизлиги устидан қатъий назорат ўрнатиш, коррупцияга қарши курашиш бўйича чора-тадбирларни кучайтириш, дори воситалари сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш ва қалбаки дори воситаларидан фойдаланиш билан боғлиқ хавф-хатарлар тўғрисида аҳоли хабардорлигини ошириш зарур.

Фармацевтика корхоналарининг тиббиёт мутахассислари билан «яқин» ҳамкорлиги бу муаммонинг янада чуқурроқ илдиштиришига олиб келяпти. Ишфоркорлар тавсияларига таянган беморлар оғир оқибатларга олиб келади қалбаки дориларнинг

ЎТГАН
ЙИЛИ ФАРМА-
ЦЕВТИКА МАХСУЛОТЛАРИ
ХАВФСИЗЛИГИ МАРКАЗИГА
ҲУҚУҚНИ МУҲОFAЗА ҚИЛИШ ОР-
ГАНЛАРИ ВА ТИББИЁТ ТАШКИЛОТЛАРИ
ҲАМДА ФУҚАРОЛАР ТОМОНИДАН ДОРИ
ВОСИТАЛАРИ ВА ТИББИЙ БУЮМЛАРНИ
ЭКСПЕРТИЗА ҚИЛИШ ЮЗАСИДАН 1906 ТА
МУРОЖААТ КЕЛИБ ТУШГАН. ТАҲЛИЛЛАР
НАТИЖАЛАРИГА КўРА, 7067 ТУРДАГИ
1 359 903 ўРАМ ДОРИ ТИББИЁТ АМАЛИ-
ЁТИДА ҚўЛЛАШ МУМКИН ЭМАСЛИГИ,
ШУНДАН 80 ТУРДАГИ 7231 ўРАМ
ДОРИ ВОСИТАЛАРИ ҚАЛБАКИ
ЭКАНЛИГИ АНИҚЛАНГАН.

Телеканалларда ҳар 10-15 дақиқада айланиб турадиган дори воситалари рекламаси эса

алоҳида мавзу...
Хўш, қалбаки дори воситаларини қандай фарқлаш мумкин?
Назорат инспекцияси мутахассислари бу борада бир қатор омилларга эътибор қаратиш лозимлигини айтишди:
– дори хоналарда қалбаки дорилар ҳақиқий сифати нисбатан арзон бўлади;
– махсулот қадоғидаги харфлар ва рақамлар ноаниқ, таъсирлар хира ва шаклини яхши ушламайди;
– серия рақами, штрих-код, ишлаб чиқариш санаси тушуниб бўлмайдиган даражада ноаниқ бўлади;
– қўллаш йўриқномаси варағи худди нусхаланганга ўхшайди. Қадоқдаги ва дорининг ўз қилипидаги ишлаб чиқарилган сана ва саклаш муддатлари бир-бирига мос келмаслиги мумкин.

Харид қилинаётган дори воситасида юқорида санаб ўтилган белгилар бўйича сизда шубҳа уйғонса, дорихоначидан мазкур дорига тегишли мувофиқлик сертификатини суранг. Агар бундай сертификат мавжуд бўлмаса, ушбу ҳолат юзасидан Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитасига мурожаат қилишингиз мумкин.

Гулрухбегим ОДАШБОВЕВА
«ISHONCH»

МАҲОРАТ БОҚИЕВА ЮРТИМИЗДАГИ ҲУРМАТГА САЗО-ВОР АЁЛЛАРДАН БИРИ ҲИСОБ-ЛАНАДИ. АЙНИҚСА, ҚАТЪИЙ ФИКРГА ЭГАЛИГИ, АДОЛАТ-ПАРВАРЛИГИ, ТИРИШҚОҚ-ЛИГИ, ТАШКИЛОТЧИЛИГИ, ҲАР ҚАНДАЙ ВАЗИЯТДА ҲАМ ОДАМЛАР КЎНГЛИГА ЙЎЛ ТОПА ОЛИШИ БИЛАН КЎПЧИ-ЛИККА ТАНИЛГАН. ОПА ЭР-ТАГА РОППА-РОСА 80 ЁШГА ТЎЛАДИ. ШУ БОИС БИЗ УНИНГ МЕХНАТ ФАОЛИЯТИ, ЙИЛЛАР ДАВОМИДА ОРТТИРГАН БОЙ ТАЖРИБАЛАРИ, БОСИБ ЎТГАН ЎЗИГА ХОС ҲАЁТ ЙЎЛИ ВА БУ-ГУНГИ ОРЗУ-НИЯТЛАРИ БИ-ЛАН ҚИЗИҚДИК.

Эмла хизмат қилишини ОЛИЙ БАХТ ДЕБ БИЛГАН АЁЛ

МУРАККАБ СОХАНИ ТАНАҲАН КИЗ
1944 йил 24 апрелда Самарқанд вилоятининг Пахтачи туманидаги зиёли оиласида туғилган Маҳорат Боқиеванинг болалиги Иккинчи жаҳон урушидан кейинги оғир йилларга тўғри келди. Шунга қарамай, мактабни олтин медал билан тамомлаб, Москва Давлат университетининг физика факультетига ўқишга кирди. Уни битиргандан кейин юртимизга қайтди. Физика ва астрономия аёллар учун бирмунча мураккаб соҳа ҳисобланса-да, бу йўналишда самарали фаолият юритди. Чунончи, ҳозирги Ўзбекистон Миллий университетининг умумий физика кафедрасида ўқитувчи, кичик илмий ходим бўлиб ишлади. Мавриди келганда, Москвага бориб, аспирантурага ўқишга кирди, номзодлик диссертациясини ёклади. Бўлажак турмуш ўртоғи Саидамин Боқиев билан худди шу азим шаҳарда танишиди, катта кизи ҳам ўша ерда улғайди. Пировардида оиласи билан яна Ўзбекистонга қайтиб келди.

1981 йил турмуш ўртоғининг хизмат вазифаси юзасидан Зарафшон шахрига кўчиб боришди. Маҳорат опа дастлаб шахар фирка кўмитасида бўлим мудир, котиб вазифасини бажарди. Кўпроқ республика иқтисодиётининг муҳим соҳалари учун зарур миллий кадрларни кўпайтиришга эътибор қаратди.

У 1986 йилда Навоий вилояти, 1988 йилда эса Самарқанд вилояти ижроия кўмитаси раисининг муовини этиб сайланди. Бу юксак ишонч унинг кўнглига нур, вужудига шижоат, руҳига фидойилик бағишлади. Тиним билмай ишлади, чекка туман ва қишлоқлардаги мактаблар, боғча ва касалхоналарга бориб, улардаги шароит билан танишди. Муаммоларни жойида ҳал қилишга уринди. Мактаблар, ўрта-маҳсус олий ўқув юр்தларининг моддий-техник базасини мустақкамлаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, соғлом авлодни вояга етказишнинг янги, замонавий усулларини амалиётга татбиқ этиш учун жон куйдирди. Табиийки, эзгу ниятдаги интилишлари ва изланишлари зое кетмади...

АЁЛ РАХБАР БЎЛИШ МАШАҚҚАТЛАРИ
– Илм йўлидаги қадамларим бошқа йўлга улашиб кетиши қизиқ бўлган, – деб эслайди опа масъулияти лавозимларда иш бошлаган вақтларини хотирлаб. – Биз Зарафшонга кўчиб борган вақтда шахарда кон-металлургия комби-



Ибратли умр соҳиблари

қилишлар, иш ташлашлар қузатилди. Ўзбекистонда яшайдиган бошқа миллат вакиллари паспортларида миллийлик кўрсатилишини, ўз тилларида таълим берилишини талаб қилишди.

Маҳорат Боқиева вилоят раҳбари ўринбосари сифатида айнан шундай муаммолар билан шуғулланиши шарт эди. Дадиллиги, одамлар қалбига йўл топа олиши бу борада унга жуда кўл келди. Жамоаси билан ҳамма муаммоларга бирма-бир ечим топди: ҳужжатларга сўралган ўзгаришлар киритилди, бошқа тилда билим бериладиган мактаблар, олий ўқув юр்தларида факультетлар очилди, ОАВ фаолияти йўлга қўйилди.

1995-2000 йиллар ҳам Маҳорат Боқиеванинг ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу вақт оралиғида у Самарқанд вилояти қасаба уюшмаси раиси ва вилоят кенгаши депутати этиб сайланди. Ўша пайтлар мамлакат босқичма-босқич бозор иқтисодиётига ўтаётганди. Қасаба уюшмаси зиммасига замонавий ва янги шароитларда меҳнат қилаётган ходимларни ижтимоий ҳимоя қилиш вазифаси юклатилганди. Республикада айни йўналишдаги илк қадамни Самарқанд қасаба уюшмаси уюштарди. Мазкур тузилманинг саяё-ҳаракати билан иш берувчи корхона, ишчилар ва ҳокимият билан уч томонлама шартнома тузиш йўлга қўйилди. Албатта, бу ишларнинг бошида Маҳорат опа турди.

Қолаверса, ўша даврда болалар ёзги лагерлари сақлаб қолини ва бирортасининг ёпилишига изн берилмади. Талабалар лагери ва профлакторий қароргоҳлари, колхозлар ва корхоналар профлакторийлари иши яхшиланди. Айниқса, ҳуқуқий назорат инспекцияси ишдан ноконуний бўшатишлар ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида фаол иш олиб борди.

– Ўша пайтлар қасаба уюшмаси ишдан ноҳақ бўшатишлар ҳар бир ишчининг қонуний манфаатлари учун кўп қурашарди, – дейди М.Боқиева. – Чунки бир жихатдан ўтиш даври бошланган, миллий қончилигимиз эндигина шаклланаётган эди. Бир сафар Нуробод ва Пахтачи туманлари хотин-қизлар кўмитаси раислари ҳоким томонидан ишдан бўшатилади. Аслида улар пленумда сайланиши, ишдан олиндиридан бўлган тақдирда пленум муҳокамасига қўйилиб, унинг ҳулосасига қўра чора қўрилиши керак эди. Шу боис биз иккала аёлининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, туман ҳокимликлари билан сулдлашишгача борганимиз. Ўз аҳди-мизда собит турганимиз натижасида даввоғарлар ишларига тикланишига эришганимиз.

Мен ҳозир ҳам «ISHONCH» газетасида ҳамкасбларим фаолияти ҳақида бериладиган мақолаларни мунтазам ўқиб, таҳлил қилиб бораман. Турли ҳудудларда ишчи-ҳодимларнинг манфаатлари ҳимояси бўйича қўлаб меҳнат инспекторлари жон куйдираётганини сезаман. Эндиликда айни йўналишдаги меҳнат қончилиги анча тақомиллашганини ҳис этиб, қасабачи дўстларимга ҳавасим келади.

ТАБАРРУК ОНАХОННИНГ БАХТ СИРИ НИМАДА?

Маҳорат опа юзидан доимо табассум аримай-диган, иродали, серҳаракат ва фаол раҳбар аёл эканлигини кўпчилик тан олади. Бугунги кунда у умр йўлдошининг сеvimли рафиқаси, ҳаётда ўз ўрнини топган икки фарзанднинг онаси, олти невар ва беш эваранинг бувиси сифатида бахтли ҳаёт кечирмоқда. Саксон ёшга кирган бўлса-да, кексаликни тан олгани йўқ. Тенгдошларига нисбатан анча ёш ва тетик кўринади. Бунинг сабабини сўрагандик, ундан шундай жавоб олдик:

– Аёл бахти – фарзандлари бахтидир! Опа-сингилларимизга табассум билан яшашни, йигитларимизга эса қатъиятли бўлишни тавсия қиламан. Илм ва маънавият дунёни кўтарарди. Муаммолар ҳаммада бўлади, аммо ҳаётнинг ёрқин тарафини излаган инсон ютади. Биз тез ўзгарувчан замонада, рақамли технологиялар даврида яшаймиз. Ҳар қандай ёшда ҳам янгиларига интилишдан чарчаманг. Астойдил ҳаракат қилсангиз, ҳамма нарсга эришишингиз мумкинлигига ишонинг! Мен барча ватандошларимиз доимо соғ-саломат бўлишларини истайман.

Зебо НАМОЗОВА
«ISHONCH»



Жосуслик – махсус хизматларнинг чет элдаги разведка фаолиятдан иборат. Одатда, жосус махфий давлат сирларини ўғирлаш билан шуғулланади. Жосус рақобатчи томоннинг махфий маълумотларини бошқа томон манфаати йўлида тўплайди. Бу тоифадаги хизматчиларнинг фаолияти турли сирли йўллар – кузатув, махсус воситалар орқали суҳбатларни тинглаш, шунингдек, рақиб томонга ёлла-ниш йўли билан ахборот йиғишдан иборат.

«ДАРАХТ ТЎНКАСИ», МАХСУС ВАҒОН ВА БОШҚАЛАР...

Троицк – Москвадан 20 километр узоқликдаги шаҳар. Унинг 60 минг аҳолиси бор. Шаҳарда ҳарбий саноатга хизмат қиладиган бир неча тадқиқот марказлари жойлашган. Шу сабаб бу кент Америка махсус хизматларини қизиқтириб келган. Бу ерда лазер маркази бор, шахар четида эса ҳукумат, Давлат хавфсизлик хизмати ва Бош разведка бошқармаси марказий аппаратининг телефон алоқаси тизими ўтган. Чет эллик жосусларнинг мазкур стратегик идораларга йўл тополмай, жонлари ҳалак. Америкаликлар эса бу олий мақсадда эришишга муваффақ бўладилар.

Бу иншоотлар коинот орқали доим кузатувда. Фавқулодда олинган суратда Москва-Троицк магистралда ерости телефон кабелли ётқизиладигани аён бўлади. Разведка хизмати бу маълумотни тасдиқлагач, АҚШ Марказий разведка бошқармаси бир вақтнинг ўзида ҳам суҳбатни тинглаб, ҳам ёзиб оладиган ускунани мазкур алоқа кабелига жойлаштириш топшириғини бажаришга киришади.

1982 йил 27 июнда америкалик дипломат Макмэхен бу ишни амалга оширади. Ижрочи ерости қувири орқали манзилга етиб бориб, зарур жиҳозни кабелга ўрнатади. Металл қутига жойлаштирилган тегишли электроника телефон суҳбатларини магнитофон кассетасига қозиб ола бошлайди. Америкалик усталар бу ускунани йилига икки-уч марта алмаштириб туришади. Электроника факат Американи қизиқтирадиган суҳбатларни қайд этишга мослаштирилган. Совет Иттифоқи устида учиб юрган космик жосуслик аппарати ёзувларни автоматик равишда АҚШга жўнатиб турган.

Беш йил муваффақиятли ишлаган лойиҳа арзимаган сабаб билан ўз ниҳоясига етган.

Бироз аввалроқ – 1970 йиллар бошида Можайск ўрмонида америкалик мах-

сус хизматлар атрофдаги ҳарбий иншоотлардан чиқаётган радиосигналларни «тутиш»га мослашган, даррахт тўнкасига ўхшатиб ишланган жосуслик ускунасини жойлаштиришади. Элчixonа машинаси вақти-бемаҳал ўрмонга келиб, махсус жиҳозлар орқали тўпланган маълумотларни АҚШга юбориб турган. Бу амалиёт икки йил давомида самарали ишлаган.

2005 йилнинг кузида Россия махсус хизматлари Москвадаги истироҳат боғларининг бирида сунъий тош ичига яшириб қўйилган жиҳозни қўлга киритишади, тош билан ускунанинг умумий оғирлиги тўрт килограмм бўлган. У Британия разведкаси манфаатларига хизмат қиладиган маълумотларни тўплаган.

Жиҳознинг ичи тўла электроникадан иборат экани, аккумулятор батареясида ишлаши аниқланган.

Марказий разведка бошқармаси советлар мамлакатининг ғарбий ва марказий қисмида стратегик ракета ускуналари ишлаб чиқарилишини биларди. Қолаверса, Америка ҳудудидаги ҳарбий иншоотларни нишонга оладиган жиҳозларнинг Транссибир магистралли орқали шарқий ҳудудларга етиб боришидан ҳам хабардор эди.

Америкаликларнинг ракета мажмуаларининг темир йўл орқали йўловчи поездлар деб ўзгаририлган юк поездларида ташилишидан хабари бўлмаган. Шу мақсадда улар Японияга мурожаат қиладилар.

1980 йилларнинг охирида аксилразведкачиларнинг назари Приморье ўлкасида Японияда қайдланган «Сётику» фирмасыга тушади. Компания ҳар ойда денгиз йўли орқали фаянсли гул идишларни Находкага олиб келиб, уни Гамбургга етказиш билан шуғулланади...

Текширувлар натижасида юк бўйича айб топилмади, контейнерлар муҳри ва

ҳоказо. Аммо божхоначиларнинг нимадандир шубҳаси бор.

Дарҳақиқат, Германия Саксония чинис билан машхур бўлса, Япониянинг арзон-гаров гул идишларига нима бор? Бунинг устига, юк бутун Совет Иттифоқи ҳудудидан ўтиб борса...

Кейинроқ маълум бўлишча, «Сётику» фирмасининг Америкадаги ҳарбий-саноат мажмуаси ишлаб чиқарадиган компания билан алоқаси бўлган. Москвадан Находкага етиб келган мутахассислар шубҳали юкни ўрганишга киришадилар.

Натижада контейнер ичида турли жиҳозлар жойлашган мўъжазгина хона топилади. Контейнерда гамма нури қайд этилган тизим, аккумуляторни заряд қилиш ҳамда келиб тушадиган ахборотни тўплаш ва саралаш ускуналари борлиги аниқлади. Бу ускуналарнинг Узоқ Шарқдан Ленинградгача бўлган масофада узлуксиз ишлаши таъминланган.

Улар йўл давомида атом ҳомашёсини қазиб олиш, уни қайта ишлаш иншоотлари тўғрисида тўлиқ маълумотларни тўплаб кетган. Бундан ташқари, йўл-йўлкай атом компонентини ташийдиган транспортларни ҳам қайд этиб борган.

Радиоактив манбалар, унинг асосий параметрлари, объектларнинг жўғрофий координатлари ҳамда «гул идишлари контейнери» маршрути бўйича фотосуратларни тушириб кетган.

Мазкур жиҳоз билан Япония ва Германия махсус хизматлари радиоактивлиги юқори бўлган ҳудудларни махфий ўрганишини режалаштиришган. Тўпланган маълумотлар асосида ядро материалларининг ишлаб чиқариш жойи, уларни сақлаш ва транспорт йўллари аниқланган. Шунингдек, хориж разведкаси ядро қуроли билан таъминланган ҳарбий иншоотларни ўрганган.

Абдор ХОН

МУАССИСА:

Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федератсияси

ISSN 2010-5009

2007-йил 11-январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 116-raqam bilan ro'yxatga olingan.

«Ishonch» va «Ishonch-Doeperie» gazetaları tahrir hay'ati:

Qudratilla RAFIQOV (tahrir hay'ati raisi),

Ulug'bek JALMENOV, Anvar ABDUMUXTOROV, Sayfulla AHMEDOV, Akmal SAIDOV, Ravshan BEDILOV, Qutlimurot SOBIROV, Suhrob RAFIQOV, Shoqosim SHOISLOMOV, Hamidulla PHIRIMQULOV, Nodira G'OIYIBAZAROVA, Anvar QULMURODOV (Bosh muharrirning birinchi o'rinboshari),

Mehrididdin SHUKUROV (Mas'ul kotib – «Ishonch»),

Valentina MARSENYAK (Mas'ul kotib – «Ishonch-Doeperie»)

Bosh muharrir

Husan ERMATOV

Bo'limlar:

Kasaba uyushmalari hayoti – (71) 256-64-69

Huquq va xalqaro hayot – (71) 256-52-89

Milliy-ma'naviy qadriyatlar va sport – (71) 256-82-79

Xatlar va muxbirlar bilan ishlash – (71) 256-85-43

Marketing va obuna – (71) 256-87-73

Hududlardagi muxbirlar:

Qoraqalpog'iston Respublikasi – (+998-99) 889-98-20

Andijon viloyati – (+998-99) 889-90-23

Buxoro viloyati – (+998-99) 080-93-38

Jizzax viloyati – (+998-99) 889-90-34

Namangan viloyati – (+998-99) 889-98-02

Samarqand viloyati – (+998-99) 889-90-26

Sirdaryo viloyati – (+998-99) 889-98-55

Surxondaryo viloyati – (+998-99) 379-19-70

Toshkent viloyati – (+998-99) 600-40-44

Farg'ona viloyati – (+998-99) 889-90-24

Xorazm viloyati – (+998-99) 889-98-01

Qashqadaryo viloyati – (+998-99) 889-90-27

«Ishonch»dan olingan ma'lumotlarda manba sifatida gazeta nomi ko'rsatilishi shart. Mualliflar fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

Navbatchi muharrir:

A. Haydarov

Musahhihlar:

D. Xudoyberganova, D. Ravshanova

Sahifalovchi:

H. Abdullajilov

Bosishga topshirish vaqti – 23:10

Topshirildi – 23:30

Bahosi kelishilgan narxda

Manzillimiz:

100165, Toshkent shahri, Buxoro ko'chasi, 24-uy.

E-mail: ishonch1991@vandex.uz

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi. Gazeta «Ishonch»ning kompyuter markazida teriladi va sahifalandi.

Nashr ko'rsatkichi: 133

Umumiy adadi 35 139 ta

Shundan: 7404 nusxasi

«Sharq» nashriyoti-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi boshmaxonasi – Toshkent shahri, Buyuk Turon ko'chasi, 41-uyda;

19 249 nusxasi

«Erudit» MCHJ boshmaxonasi – Samarqand shahri, Spitamen ko'chasi, 270-uyda;

8486 nusxasi

«Poligraf-Press» MCHJ boshmaxonasi – Marg'ilon shahri, Turkiston ko'chasi, 236-«b» uyda chop etildi.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi 2 bosma tabloq. **Buyurtma G 411**

1 2 3 4 5 6